

شناخت کاربری سیستم – System White Paper

سیستم مدیریت اطلاعات پروژه

قسمت دوم – چگونگی بکارگیری سیستم

دی ماه ۱۳۸۸

۱. مقدمه

در قسمت اول این White Paper، ساختار و نوع سیستم IT مورد نیاز در پروژه های عمرانی معرفی گردید. در این قسمت، چگونگی بکارگیری (Deployment) این سیستم در سازمان عامل پروژه موضوع مورد بحث می باشد. به طور اختصار، بکارگیری سیستم عبارت است از کلیه عملیاتی که لازم است توسط عوامل مربوطه انجام شود تا سیستم در سطح سازمان مورد نظر به صورت عملیاتی درآید. بنابراین در توصیف بکارگیری سیستم، دو محور موضوع بحث می باشند: اول اینکه بکارگیری سیستم دارای چه مراحل است و دوم اینکه افراد دخیل در هر مرحله چه کسانی هستند.

به طور کلی، بکارگیری سیستم نیازمند به طی کردن شش فاز متوالی است که به ترتیب عبارتند از نصب سخت افزارها و نرم افزارها، تعیین کاربران سیستم، آموزش کاربران، تعریف کاربران در سیستم، آزمایش و رفع مشکلات احتمالی، و نگهداری سیستم. در پایان فاز پنجم، سیستم به صورت کاملاً عملیاتی در می آید و فاز ششم، نگهداری سیستم است که تا پایان استفاده از سیستم ادامه خواهد یافت. در فصول آتی این مقاله، شرح هر کدام از مراحل ذکر شده به تفکیک آورده می شود.

۲. نصب سخت افزارها و نرم افزارها

سیستم مدیریت اطلاعات پروژه یک سیستم تحت شبکه اینترنت است که سرور آن (سرور حامل تمام نرم افزار های لازم و بانک اطلاعاتی سیستم است) توسط تامین کننده آن در یک Data Center معتبر و خارج از سازمان عامل پروژه قرار می گیرد. دسترسی به این سرور از طریق تمام کامپیوتر های متصل به اینترنت و به واسطه نرم افزار Internet Explorer که در تمام نسخه های سیستم عامل Windows موجود است امکان پذیر می باشد. بنابراین سازمان عامل پروژه جهت استفاده از این سیستم احتیاج به نصب هیچ نرم افزاری بر روی کامپیوتر های خود ندارد و فقط باید به تعداد کاربران این سیستم، کامپیوتر متصل به اینترنت در اختیار داشته باشد. طبیعی است که تحت اینترنت بودن سیستم مذکور این قابلیت را برای کاربران فراهم می کند که از نقاط گوناگون در داخل و خارج از کشور به آن دسترسی پیدا کرده و از آن استفاده نمایند. ویژگی های مذکور این قابلیت را به سازمان کاربر می دهد که به جای خرید سیستم و پرداخت هزینه اولیه قابل توجه، یک آبونمان ماهیانه را به جهت استفاده از سیستم به تامین کننده آن پرداخت نماید. این نوع بهره برداری از نرم افزار که اصطلاحاً Software as a Service یا SaaS نامیده میشود از سال ۲۰۰۵ میلادی در دنیا در حال گسترش و توسعه است. البته اگر سازمان کاربر به این سیستم به صورت راهبردی نگاه کند می تواند تکنولوژی آن را خریده و به سازمان خود وارد کند اگرچه هزینه اولیه آن بالاتر خواهد بود.

۳. تعیین کاربران سیستم

با توجه به اینکه سیستم مذکور از مجموعه چند زیر سیستم تشکیل یافته و هر زیر سیستم برای یک واحد بخصوص از کارگاه سازمان عامل پروژه طراحی شده است، کاربران هر زیر سیستم از میان پرسنل همان واحد کارگاه انتخاب میشوند. بدین منظور، مدیر سیستم که یکی از پرسنل سازمان تامین کننده سیستم است، مشخصات عمومی و تعداد کاربران مورد نیاز هر زیر سیستم را به مدیر پروژه در سازمان عامل پروژه اعلام می نماید تا نهایتاً کاربران مورد نظر تمام واحدها توسط مدیر پروژه به مدیر سیستم معرفی شوند.

۴. آموزش کاربران

بعد از مشخص شدن کاربران سیستم و معرفی آنها به مدیر سیستم، کاربران به مدت چند روز در محل سایت پروژه توسط مدیر سیستم مورد آموزش و آزمون قرار می گیرند. چنانچه هر کدام از کاربران در طی این مدت مهارت لازم برای استفاده از سیستم را کسب نکردند، توسط مدیر سیستم به مدیر پروژه معرفی شده تا در اسرع وقت نسبت به معرفی فرد جایگزین اقدام شود.

۵. تعریف کاربران

بعد از آموزش و کسب مهارت های لازم توسط کاربران، مدیر سیستم یک نام کاربری و کلمه عبور اختصاصی برای هر کدام از کاربران در درون سیستم ایجاد می کند. در هنگام ایجاد این نام کاربری، برای سیستم تعریف می شود که هر کاربر اجازه دسترسی به کدام یک از زیر سیستم ها را دارد. به طور مثال سرپرست انبار اجازه نخواهد داشت که اطلاعات مالی مربوط به کالاهای ورودی و خروجی را تغییر دهد و به طور متقابل مدیر مالی اجازه نخواهد داشت که اطلاعات تعدادی کالاهای ورودی و خروجی انبار را تغییر دهد.

۶. آزمایش و رفع مشکلات احتمالی سیستم

هنگامیکه کاربران آموزش داده شده در سیستم تعریف شوند، سیستم آماده بهره برداری است. سه ماه ابتدایی شروع کار سیستم به عنوان دوران آزمایش سیستم در نظر گرفته می شود. در این مدت سازمان عامل پروژه باید کلیه مشکلاتی که در استفاده از سیستم با آنها برخورد نموده است را به مدیر سیستم گزارش نموده تا سازمان تامین کننده نسبت به رفع این مشکلات اقدام نماید. لازم به ذکر است که منظور از مشکلات، عیوب عملیاتی سیستم هستند و نواقص ساختاری سیستم به عنوان کاستی و نه به عنوان مشکل احتساب می شوند. کاستی های سیستم جزء مواردی هستند که در نسخه های بعدی سیستم رفع می شوند.

۷. نگهداری سیستم

با توجه به اینکه این سیستم در یک **Data Center** و خارج از سازمان عامل پروژه نصب می شود، سازمان کاربر هیچ نقشی در نگهداری آن ایفا نمی کند و نگهداری آن تماما با سازمان تامین کننده سیستم است. بنابراین هزینه نگهداری و پشتیبانی از سیستم که یکی از هزینه های عمده و مخفی بکارگیری IT در درون یک سازمان است، به طور کلی از عهده سازمان کاربر برداشته می شود و این یکی دیگر از مزایای بهره برداری از سیستم در قالب **SaaS** است.